

De wandeling

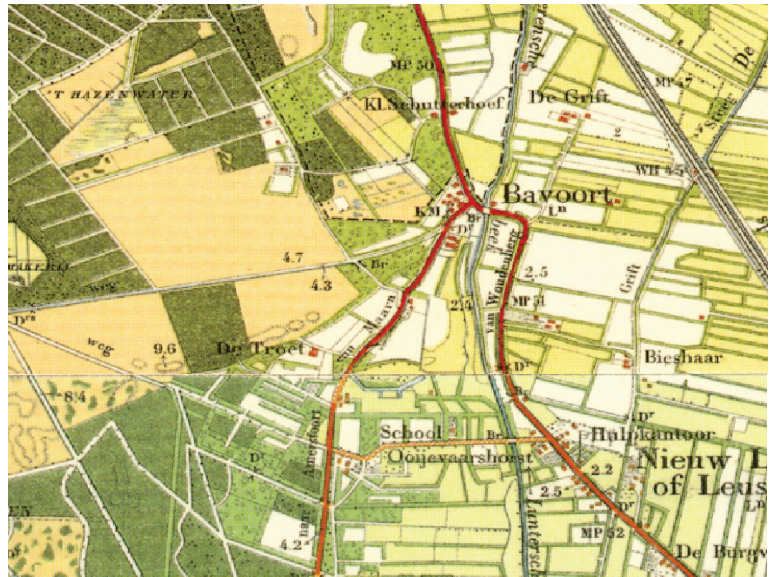
Deze wandeling voert u langs de oude cultuurontginning van het landgoed. Vlakbij de parkeerplaats vindt u de boerderij de Bruine Haar (1). Dit is een van de 26 oude boerenhoeven die behoorden tot de Leusdermarke. Deze boeren woonden langs de rand van de Gelderse Vallei en Utrechtse Heuvelrug en bewoonden al vanaf de 14^e eeuw het landschap. Waar u nu wandelt lagen de gronden die nooit overstroomden door de beken in de Vallei. Het was eeuwenlang een landschap met landbouwgronden, hakhoutbosjes, houtwallen en ook natte heidevelden met dopheide en klein veentjes. Veel van de historische bebouwing zoals schaapskooien en kleine arbeidershuisjes zijn in de loop van de eeuwen verdwenen. Soms zijn er nog oude elementen herkenbaar zoals de hoge ontginningswal aan het begin van de wandeling (3). Nu beplant met eik. Net buiten de route ligt het Baggergat (2). Een moeras waar nog begin 1900 turf werd gebaggerd. De naastgelegen boerderij het Veentje (6) is vernoemd naar dit moeras.

Tijdens de wandeling komt u een afwisselend landschap tegen met nog steeds akkers, graslanden, wallen, slootjes en kleine heidevelden. Aan het einde van de wandeling loopt u over de Paradijsweg (10). Een verwijzing naar de prachtige omgeving in het verleden, tenzij je hier de kost moest verdienen. Want het waren arme en weerbarstige gronden om te bewerken.

De route

De wandelroute is voorzien van een geel-blauwe markering op de bomen. Alle markeringen vindt u aan de rechterzijde van de weg op ooghoogte, meestal 10 meter voor een kruising. Op plekken waar verwarring kan ontstaan, is ook direct na een kruising een markering aangegeven. Langs de route vindt u meerdere bankjes. Met het historische kaartje uit 1905 krijgt u een indruk van het landschap uit die tijd. Let op: tal van wegen, paden en gebouwen uit die tijd bestaan nu niet meer.

Houtwallen, akkers en greppels

De houtwallen langs de route waren vroeger belangrijk als eigendomsgrens. Vaak werden ze beplant met eiken die voor brandhout werden afgehakt en dan weer uitliepen. Voor elzenwallen was de grond te armoedig. Langs de wallen, maar ook elders in het bos lopen greppels en sloten (9). Ze zijn vooral gegraven voor de afwatering van de vroegere natte heidevelden. De grond werd vaak gebruikt om de wallen op te werpen. Op sommige plekken is het water in de greppels roodbruin van het ijzer. Daar is sprake van opborrelend kwelwater.

Een heel bijzondere en hoge wal (3) ligt aan het begin van de wandeling. Hierachter lag 150 jaar geleden een waterplas. Waarschijnlijk is de wal ontstaan door het uitgraven van die plas. In 2015 is de maïsakker (5) tussen die wal en de Treekerweg afgegraven voor natuurontwikkeling. Daarbij is de zwaar bemeste grond afgevoerd en het terrein natter geworden. De nabij gelegen hoeve De Troet (4) is vernoemd naar dit natuurgebied.

Natuurwaarden

Door de afwisseling van oud cultuurland, bos, akker en kleine heideveldjes kunt u veel soorten planten en dieren tegenkomen. De oude beukenlanen (7) bevatten vaak holtes waar boommarters, vleermuizen en zwarte spechten graag gebruik van maken voor hun nesten en jongen. In de herfst zijn het ook rijke plekken voor paddestoelen. Ook de greppels (8) die u passeert zijn buitengewoon interessant. De oevers zijn vaak volop begroeid met mossen zoals het parapluutjesmos. Ronduit bijzonder zijn de plekken waar dubbelloofvaren groeit. Een varen met gewoon blad en aparte bladeren waaraan de sporen zitten, een soort van bloeistengels dus.

De houtwallen vertellen weer een ander verhaal. Door hun ouderdom zijn ze geschikt geraakt voor bijzondere planten zoals de salomonszegel. Wat meer algemeen is de breedbladige wespenorchis. Een heuse wilde orchidee.

Sommige akkers en weilanden worden nauwelijks meer bemest en hebben daardoor een natuurwaarde. Op de akkers met rogge komt veel kamille voor, windhalm maar ook akker vergeet-me-nietjes. De weilanden worden steeds bloemrijker met biggenkruid, veldzuring en duizendblad. In de herfst staan er zelfs prachtige parasolzwammen.

In de kleine heideterreintjes groeit veel dopheide, maar ook komen zeldzame beschermde planten voor zoals beenbreek, zonnedauw en witte snavelbies. Daar leven hagedissen, de boompieper, het groentje (vlinder) en de heidesabelsprinkhaan.

De bossen lijken soms wat saai, maar voor de kuifmees, staartmees, goudvink, goudhaantje en boomklever is het een belangrijk broedgebied.

Beheer en Gebruik

Het oude cultuurlandschap wordt na eeuwen nog steeds als cultuurgebied gebruikt. Soms is het gebruik intensief met maïs voor de koeien. Maar de meeste graslanden kennen een kleinschalig gebruik met paardenweiden, natuurgrasland of natuurakkers. Soms worden ze alleen gemaaid, gehoid dan weer begraasd met paarden, koeien of schapen.

Langs de paradijsweg (10) ligt een graanakker (11) waar jaarlijks een oogstfeest wordt gehouden. Hier wordt met oude landbouwwerktuigen, paarden en met de hand graan geoogst en geploegd zoals in afgelopen eeuwen. Daarmee blijven niet alleen oude landbouwwerktuigen behouden maar ook het cultuuroed waaruit het landgoed is ontstaan.

Al deze elementen tezamen vertellen het verhaal van de rijke historie van dit gebied. Vanuit deze historie en vanuit de visie van de familievennootschap die eigenaar is van het landgoed wordt dit cultuurhistorisch erfgoed in stand gehouden voor toekomstige generaties. Veel plezier toegewenst op uw wandeling.

Meer informatie over het landgoed is te vinden op www.dentreekhenschoten.nl. Wandel ook eens de andere themawandelingen die verspreid op het landgoed liggen. Zo leert u het gebied steeds beter kennen.

